

Vyhodnotenie plnenia
Stratégie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v Slovenskej republike na roky
2016 až 2020 a programu jej realizácie
v roku 2018

A. Úvod

Vláda Slovenskej republiky uznesením č. 468 zo dňa 12. októbra 2016 (ďalej „uznesenie vlády SR“) schválila Stratégiu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v Slovenskej republike na roky 2016 až 2020 a programu jej realizácie (ďalej „stratégia BOZP“).

Vláda Slovenskej republiky uložila príslušným ministrom a predsedovi ÚNMS SR, aby zabezpečili plnenie stratégie BOZP a požiadala predstaviteľov sociálnych partnerov a vybraných inštitúcií, aby sa podieľali na plnení stratégie BOZP.

Základným cieľom stratégie BOZP je napomáhať budovať dlhodobu udržateľnú dôstojnú pracovnú podmienku prostredníctvom podpory podmienok na udržanie nízkeho počtu pracovných úrazov, najmä smrteľných pracovných úrazov a pracovných úrazov s celoživotnými následkami, a to v porovnaní so stavom dosiahnutým v roku 2012 ako aj eliminovanie príčin chorôb z povolania, zlepšovanie prevencie a posilňovanie kultúry práce.

Podľa bodu B.4 uznesenia vlády SR minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky predkladá každoročne do 30. júna na rokovanie vlády Slovenskej republiky vyhodnotenie plnenia stratégie BOZP v predchádzajúcom roku vrátane návrhu na jej prípadnú aktualizáciu, ktoré je vypracované z podkladov ministerstiev, ÚNMS SR, sociálnych partnerov a ďalších inštitúcií plniacich stratégiu BOZP.

Na plnení úloh vyplývajúcich zo stratégie BOZP sa v roku 2018 v rámci MPSVR SR podieľal NIP, útvary MPSVR SR a IVPR.

V súlade s bodom B.2 a B.3 uznesenia vlády SR plnenie stratégie BOZP v roku 2018 zabezpečovali a vyhodnotenie plnenia stratégie BOZP predložili nasledujúce inštitúcie: MF SR – v rámci rezortu plnenie zabezpečovalo FR SR, MH SR – v rámci rezortu plnenie zabezpečovalo HBÚ a OBÚ, MS SR – v rámci rezortu plnenie zabezpečoval ZVJS, MZ SR – v rámci rezortu plnenie zabezpečoval ÚVZ SR a RÚVZ, MDVRR SR, MO SR, MV SR, MŠVVŠ SR, ÚNMS SR. Vyhodnotenie plnenia stratégie BOZP v roku 2018 predložili aj AZZZ SR, RÚZ, KOZ SR, Spoločná vízia a TUKE.

B. Vývoj počtu pracovných úrazov a chorôb z povolania

Pracovná úrazovosť v Slovenskej republike má vo všeobecnosti pozitívny klesajúci trend vzhľadom na počet zamestnaných osôb a počet registrovaných pracovných úrazov. Z údajov ŠÚ SR a MZ SR o vývoji pracovnej úrazovosti a chorôb z povolania v Slovenskej republike v roku 2018 vyplýva, že celkový počet pracovných úrazov v roku 2018 bol 10 918, čo v porovnaní s rokom 2017 predstavuje zníženie relatívneho ukazovateľa početnosti pracovných úrazov na 100 zamestnancov z 0,37 na 0,35. V porovnaní s rokom 2012 sa udržiava zníženie relatívneho ukazovateľa početnosti pracovných úrazov na 100 zamestnancov z 0,38 na 0,35.

V roku 2018 bolo zaznamenaných 38 závažných pracovných úrazov so smrteľnými následkami, čo je o 3 menej ako v roku 2017, o 19 menej ako v roku 2015, kedy ich bolo zaznamenaných 57 a o 14 menej ako v roku 2012, kedy ich bolo zaznamenaných 52. V roku 2018 je evidovaných 307 nových chorôb z povolania, čo je o 47 menej ako v roku 2017, o 16 menej ako v roku 2015 a o 37 menej ako v roku 2012.

Na základe uvedených skutočností možno hodnotiť, že v Slovenskej republike sa v rokoch 2012 až 2018 udržiava znížený stav pracovnej úrazovosti v absolútnych i relatívnych ukazovateľoch.

Za zmienku stojí skutočnosť, že od evidencie vývoja pracovnej úrazovosti a chorôb z povolania v SR v rokoch 1969 – 2018 v roku 2018 bolo na Slovensku zamestnaných historicky najviac zamestnancov (3 077 465) a najnižší počet smrteľných pracovných úrazov (38) a z toho dôvodu bola zaznamenaná aj historicky najnižšia početnosť smrteľných pracovných úrazov na 100 000 zamestnancov (1,23). Počet chorôb z povolania v roku 2018 (307) je historicky druhý najnižší (v roku 2013 bolo evidovaných 301 chorôb z povolania).

Nadalej je však dôležité presadzovanie preventívnych aktivít a uplatňovanie systémových opatrení v oblasti BOZP, najmä zo strany zamestnávateľov.

	Priemerný počet nemocensky poistených zamestn.	Počet PN pre prac. úrazy (PÚ)	Početnosť PÚ na 100 zamestnan.	Počet dní PN na jeden PÚ	Počet smrteľných PÚ (SPÚ)	Početnosť SPÚ na 100 000 zamestn.	Počet chorôb z povolania
2012	2 296 589	8 767	0,38	60,13	52	2,26	344*
2013	2 496 319	8 577	0,34	62,31	52	2,08	301*
2014	2 592 523	8 240	0,32	59,50	39	1,50	373*
2015	2 722 400	9 565	0,35	59,99	57	2,09	323*
2016	2 844 858	10 327	0,36	61,59	40	1,41	316*
2017	2 960 788	10 928	0,37	61,41	41	1,38	354*
2018	3 077 465	10 918	0,35	62,13	38	1,23	307*

Zdroj údajov: ŠÚ SR: počet PÚ zo SP, počet smrteľných PÚ z NIP a počet chorôb z povolania z MZ SR (*)

C. Plnenie stratégie BOZP v roku 2018

V roku 2018 boli jednotlivé úlohy stratégie BOZP, uvedené kurzívou, plnené nasledovne:

Časť A

Zlepšenie informovanosti, propagácie a kultúry prevencie v oblasti BOZP

Úloha A.1.

Aktívne sa zapájať do medzinárodných kampaní organizovaných Európskou agentúrou pre BOZP, SLICom a iných medzinárodných aktivít zameraných na BOZP a medializovať a organizovať tieto aktivity v Slovenskej republike.

Termín: priebežne

Zodpovední: MPSVR SR, MZ SR, MS SR

Vyhodnotenie plnenia úlohy A.1.: úloha je plnená priebežne

NIP participoval na aktivitách kampane EU-OSHA 2018 – 2019 „Zdravé pracoviská kontrolujú nebezpečné chemické látky“. V roku 2018 ju propagoval organizovaním troch seminárov, na ktorých ako prednášatelia participovali aj zástupcovia Národnej siete BOZP. Účasť na seminároch bola bezplatná a program seminárov sa zverejňoval na webovej stránke NIP približne s mesačným predstihom. Organizované aktivity boli propagované i v odborných časopisoch „Bezpečná práca“, v mesačníku „Bezpečnosť práce v praxi“ a na medzinárodnej konferencii „Aktuálne otázky BOZP“, ktorú organizuje TUKE v spolupráci s NIP.

Pod záštitou kampane „Zdravé pracoviská kontrolujú nebezpečné chemické látky“ zorganizovalo národné kontaktné miesto EU-OSHA na Slovensku dňa 7. novembra pre odbornú verejnosť seminár v Prešove. Konal sa v spolupráci s Regionálnym poradensko-informačným centrom v Prešove, ktorý je členom siete Európskych podnikov a zároveň ambasádorom EU-OSHA.

RÚVZ propagovali uvedenú kampaň na svojich webových stránkach a poskytovali konzultácie a poradenstvo v otázkach BOZP zamestnávateľom, zamestnancom a širokej verejnosti.

Zástupca Spoločnej vízie sa zúčastnil pracovného stretnutia EU-OSHA kde bola predstavená uvedená kampaň na obdobie rokov 2018-2019 „Zdravé pracoviská kontrolujú nebezpečné chemické látky“, pričom v šírení tejto kampane pokračuje aj v roku 2019 organizovaním semináru s rovnakým názvom. Ďalej sa zástupca Spoločnej vízie zúčastnil Valného zhromaždenia Medzinárodnej organizácie koordinátorov bezpečnosti na staveniskách (ISHCCO), ktorého cieľom bolo upresnenie jednotnej certifikácie koordinátora bezpečnosti a vyhodnotenie činností pracovných skupín.

ZVJS sa do uvedenej kampane zapojil organizovaním osvetových prednášok pre odsúdených v oblasti BOZP. Osvetové prednášky pre odsúdených boli organizované aj pri príležitosti Svetového dňa BOZP v rámci kampane s názvom „Generácia bezpečná a zdravá“, ktorá zdôraznila kritický význam riešenia výziev a zlepšenia BOZP mladých pracovníkov. Pracovník orgánu dozoru ZVJS vykonal prednáškovú činnosť na celoslovenskej konferencii zdravotníckych pracovníkov zboru v Liečebno-rehabilitačnom stredisku v Omšeni s názvom: „MEDICOR 2018“.

KOZ SR pri príležitosti Svetového dňa BOZP dňa 25. apríla usporiadala pietne spomienkové zhromaždenie pred Domom odborov (Istropolis) v Bratislave. Stretnutia sa zúčastnili vedúce osobnosti politického života, zástupcovia štátnej a verejnej správy, predstavitelia odborových zväzov a združení, zástupcovia zamestnávateľských zväzov, ako aj spoločenských organizácií.

V rámci Európskeho týždňa bezpečnosti a ochrany zdravia, ktorý sa koná každoročne v 43. týždni kalendárneho roka, prebiehali na Slovensku mnohé podujatia a činnosti zamerané na zvyšovanie informovanosti s cieľom podporiť udržateľnú prácu a zdravé starnutie. Jednou z aktivít v rámci Európskeho týždňa BOZP bolo premietanie dokumentárneho filmu

s tematikou BOZP a následná diskusia so študentmi TUKE. RÚVZ každoročne v rámci Európskeho týždňa BOZP organizujú dni otvorených dverí.

Zástupca NIP sa zúčastňoval na stretnutiach súvisiacich s prípravou európskej kampane SLIC: „BOZP dočasne pridelených zamestnancov agentúrami dočasného zamestnávania“. V rámci vymáhacej časti tejto kampane NIP naplánoval celoslovenskú úlohu zameranú na kontrolu dodržiavania BOZP a pracovných podmienok dočasne pridelených zamestnancov. Pri týchto previerkach boli v roku 2018 užívateľskí zamestnávateľia, agentúry dočasného zamestnávania a dočasne pridelení zamestnanci informovaní o svojich právach a povinnostiach aj prostredníctvom troch reklamných letákov tejto európskej kampane, ktoré sú prístupné na webovej stránke NIP. Výsledky z tejto kampane ako aj pilotného projektu zameraného na cezhraničnú spoluprácu pri kontrole dodržiavania pracovných podmienok dočasne pridelených zamestnancov budú prezentované na záverečnej konferencii v máji 2019 v Lyone.

Úloha A.2.

Zabezpečiť vystúpenia svojich zástupcov v prostriedkoch mediálnej komunikácie, ktoré budú orientované na prehlbovanie aktívnych postojov verejnosti k BOZP a na vytváranie psychickej, fyzickej a sociálnej pohody a zabezpečiť, aby verejnosť bola včas informovaná o nových predpisoch na zaistenie BOZP.

Termín: každoročne

Zodpovední: MPSVR SR, MZ SR, MO SR, MH SR, MV SR, MS SR, APZ, SAMP

Spolupracujúci: Slovenská asociácia BOZP a OPP, Spoločná vízia, vysoké školy

Vyhodnotenie plnenia úlohy A.2.: úloha je plnená priebežne

MPSVR SR, NIP a inšpektoráty práce poskytovali informácie verejnosti prostredníctvom médií. Vo väčšine prípadov išlo o informácie týkajúce sa výkonu inšpekcie práce, resp. jeho výsledkov a stanovísk k aktuálnym problémom súvisiacim s inšpekciou práce.

Zamestnanci NIP v roku 2018 publikovali svoje príspevky aj v rôznych odborných časopisoch, napr. v stálej rubrike „Činnosť národného kontaktného miesta EU-OSHA a medzinárodné aktuality“ časopisu Bezpečnosť práce v praxi.

NIP zverejňoval rôzne aktuálne príspevky, články a publikácie prostredníctvom svojho webového sídla s cieľom prispieť k lepšej orientácii občanov v oblasti BOZP a pracovného práva, v oblasti pracovných podmienok na Slovensku aj v členských štátoch EÚ.

Viacere mediálne aktivity sa sústredili na propagáciu Svetového dňa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorým je každoročne 28. apríl. Cieľom je zdôrazniť prevenciu úrazov a chorôb spôsobených pri výkone povolania a uctiť si pamiatku obetí, ktoré prišli o život pri plnení pracovných povinností. Svetový deň BOZP bol sprevádzaný druhým rokom kampane EU-OSHA „Zdravé pracoviská kontrolujú nebezpečné chemické látky“. Mediálne aktivity NIP na podporu tohto dňa boli významne podporované aj sociálnymi partnermi.

IVPR prostredníctvom príspevkov v médiách (celoslovenských a regionálnych médiách, elektronických, printových médiách, tlačových agentúrach atď.) informovali verejnosť o aktuálnej problematike v oblasti BOZP. Zamestnanci IVPR publikovali sériu odborných článkov z výstupov výskumných úloh v odborných časopisoch „Bezpečná

práca“, „Bezpečnosť práce v praxi“ a „Manažment školy v praxi“. Denníku Plus JEDEN DEŇ boli poskytnuté informácie ohľadom open space Office. Zamestnankyňa IVPR vystúpila s príspevkom „Ako motivovať zamestnancov k BOZP“ na seminári ku kampani „Zdravé pracoviská kontrolujú nebezpečné chemické látky“ pod záštitou EU-OSHA.

ÚVZ SR a RÚVZ zverejšovalo informácie o BOZP k najmä prostredníctvom webových stránok, regionálnych médií (rádia, televízie) a sociálnych sietí (Facebook).

HBÚ na svojej internetovej stránke priebežne zverejšuje informácie o nových právnych a interných predpisoch, a taktiež priebežne zverejšuje informácie aj o niektorých svojich významnejších stanoviskách, vyjadreniach alebo usmerneniach, ktoré vydal.

ZVJS taktiež zverejšoval informácie z oblasti BOZP v rámci aktualít na webovej stránke zboru. Príspevky zamestnankyne generálneho riaditeľstva ZVJS boli zverejšované aj v internom časopise „Zvesti zboru“.

Úloha A.3.

Zlepšiť prevenciu chorôb z povolania prostredníctvom médií zverejšovaním informácií o trendoch vývoja rizikových prác na národnej a regionálnej úrovni spolu s príčinami ich vzniku a informácií o výskyte a trendoch vývoja chorôb z povolania v Slovenskej republike spolu s príčinami ich vzniku.

Termín: každoročne

Zodpovedný: MZ SR

Vyhodnotenie plnenia úlohy A.3.: úloha je plnená priebežne

MZ SR každoročne spolu s MPSVR SR predkladá vláde SR Správu o stave ochrany zdravia pri práci, vývoji chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce, ktorá obsahuje informácie o trendoch vývoja rizikových prác a chorôb z povolania. Tieto informácie sú prostredníctvom webovej stránky dostupné aj verejnosti.

ÚVZ SR, ktorý vedie centrálny register rizikových prác, každoročne uverejšuje informácie o rizikových prácach a chorobách z povolania v SR v printových médiách, napr. v periodických publikáciách pre podnikateľov „Bezpečná práca“ a „Bezpečnosť práce v praxi“.

Úloha A.4.

Zverejšovať prostredníctvom internetu a médií informácie o pracovnej úrazovosti v Slovenskej republike a v regiónoch spolu s príčinami ich vzniku vrátane informácií o porušeníach právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie BOZP, ktoré boli v príčinnej súvislosti s pracovnými úrazmi.

Termín: každoročne

Zodpovedný: MPSVR SR

Vyhodnotenie plnenia úlohy A.4.: úloha je plnená priebežne

NIP a inšpektoráty práce poskytovali médiám informácie o pracovných úrazoch, zdrojoch a príčinách ich vzniku. Zároveň sa informácie o pracovnej úrazovosti zverejšili na webovej stránke NIP vo forme „Analýzy pracovnej úrazovosti za rok 2018, ako aj v „Správe o stave ochrany práce a o činnosti orgánov štátnej správy v oblasti inšpekcie práce za rok 2018“,

ktorú každoročne predkladá vláde SR MPSVR SR. Z dôvodu lepšej informovanosti verejnosti NIP v roku 2018 pokračoval v ďalšej modernizácii a úprave svojich webových stránok.

Úloha A.5.

Intenzívne medializovať a propagovať význam a činnosť inšpekcie práce, orgánov verejného zdravotníctva a iných dozorných orgánov nad BOZP tak, aby sa táto oblasť (v aspektoch prevencie i represie) lepšie dostala do povedomia zamestnávateľov, zamestnancov a ďalších subjektov.

Termín: každoročne

Zodpovední: MPSVR SR, MZ SR, MO SR, MH SR, MV SR, MS SR

Vyhodnotenie plnenia úlohy A.5.: úloha je plnená priebežne

NIP a inšpektoráty práce plnili úlohu prostredníctvom webovej stránky NIP, odbornej tlače, vystúpeniami v médiách, poskytovaním poradenstva, organizovaním aktivít počas Európskeho týždňa BOZP a odborných seminárov.

ÚVZ SR pravidelne komunikovali s televíznymi, rozhlasovými a printovými médiami, ale tiež prostredníctvom tlačových agentúr, webovej stránky a sociálnych médií. V roku 2018 sa na dennej báze aktualizovala webová stránka ÚVZ SR. RÚVZ spravidla mediálne komunikujú samostatne v úzkej súčinnosti s ÚVZ SR.

Činnosť inšpekcie práce, jej význam a výsledky, je v rezorte MO SR vykonávaná formou zovšeobecňovania výsledkov inšpekčnej a dozornej činnosti a propagovaná prostredníctvom intranetovej siete MO SR a zároveň formou vzdelávacích aktivít a prednášok v rámci rezortu. Rezortní inšpektori sa v minulom roku lektorsky podieľali napr. na odbornej príprave funkcionárov OS SR, na seminári „Bezpečnosť práce na elektrických inštaláciách a elektrických zariadeniach v Liptovskom Mikuláši.

Prakticky súčasťou každej inšpekcie HBÚ je poskytovanie poradenstva na úseku BOZP. Pri zistení porušenia predpisov banskí inšpektori pristúpili k udeleniu blokových pokút.

MV SR aktualizovalo webovú stránku s informáciami z oblasti BOZP pre širokú verejnosť.

Pracovníci orgánu dozoru ZVJS pri vykonávaní inšpekcie práce a verejný zdravotník ZVJS pri kontrolnej činnosti metodicky usmerňovali kontrolované ústavy a v rámci výkonu kontrolnej činnosti i mimo nej napr. v rámci kontrolných dní na staveniskách, poskytli poradenstvo na úseku BOZP, propagovali význam a činnosť inšpekcie práce a orgánov verejného zdravotníctva. Lektorskou činnosťou v oblasti BOZP a OPP pôsobili aj na celoslovenských poradách nadriadených zboru, príslušníkov zboru a zamestnancov zboru.

Úloha A.6.

Poskytovať odborné poradenstvo zamestnávateľom a zamestnancom zamerané na prevenciu zdravotných rizík a ochranu zdravia pri práci s osobitným zameraním na malé a stredné podniky.

Termín: priebežne

Zodpovedný: MZ SR

Spolupracujúci: MDVRR SR

Vyhodnotenie plnenia úlohy A.6.: úloha je plnená priebežne

ÚVZ SR a RÚVZ v roku 2018 poskytovali zamestnávateľom a zamestnancom poradenstvo najmä v oblasti zabezpečenia dohľadu nad pracovnými podmienkami zamestnancov vykonávajúcich práce v 1. a 2. kategórii, PZS, zabezpečenia posúdenia zdravotného rizika, vedenia evidencie zamestnancov podľa kategórii prác z hľadiska zdravotných rizík, vykonávania lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci. V oblasti expozície faktorom práce a pracovného prostredia prevládalo poradenstvo najmä z hľadiska expozície chemickým a biologickým faktorom pri práci, fyzikálnym faktorom pracovného prostredia, práce so zobrazovacími jednotkami a fyzickej záťaže pri práci. Zamestnávateľom bolo priebežne poskytované aj poradenstvo týkajúce sa najmä rozsahu podkladov na uvedenie pracoviska do prevádzky, práce s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami, vypracovania posudku o riziku, problematiky búrácich prác s výskytom materiálov s obsahom azbestu, chorôb z povolania, používania účinných OOPP, bezpečnej manipulácie s bremenami, zabezpečenia vhodným mikroklimatických podmienok a pitného režimu na pracovisku, fyzickej záťaže pri práci a i.

V subjektoch MDVRR SR bolo odborné poradenstvo okrem iného zamerané napr. na vykonávanie preventívnych lekárskeho prehliadok, používanie OOPP, uvádzanie pracovných priestorov do prevádzky, problematiku búrácich prác s výskytom materiálov s obsahom azbestu, bezpečnú manipuláciu s bremenami a zabezpečenia vhodných mikroklimatických podmienok. Veľký dôraz bol kladený na dodržiavanie zdravého životného štýlu, dodržiavanie osobnej hygieny, pitného režimu, uprednostňovania kolektívnych ochranných opatrení pred individuálnymi a zaraďovanie zamestnancov do pracovného procesu na základe posúdenia zdravotnej spôsobilosti na prácu, potreba zabezpečenia rekondičných pobytov, školení a výcviku zamestnancov z oblasti BOZP.

Úloha A.8.

Organizovať pracovné stretnutia odborníkov v oblasti BOZP a zástupcov zamestnancov v záujme lepšieho uplatňovania právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie BOZP v praxi.

Termín: každoročne

Zodpovední: MPSVR SR, MO SR, MH SR, MV SR

Spolupracujúci: MZ SR, MS SR, KOZ SR, AZZZ SR, RÚZ, ZMOS, SOPK, Slovenská asociácia BOZP a OPP, Spoločná vízia, vysoké školy

Vyhodnotenie plnenia úlohy A.8.: úloha je plnená priebežne

MPSVR SR v súvislosti s plnením opatrenia na zlepšenie podnikateľského prostredia vypracovalo v roku 2018 v pracovnej skupine s NIP a sociálnymi partnermi usmernenie pre oboznamovanie zamestnancov - neprofesionálnych vodičov s dopravnými predpismi podľa § 7 zákona č. 124/2006 Z. z. o BOZP a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V súvislosti s plnením ďalšieho opatrenia na zlepšenie podnikateľského prostredia MPSVR SR v roku 2018 vydalo v spolupráci s NIP a sociálnymi partnermi usmernenie ku koordinácii bezpečnosti podľa nariadenia vlády SR č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko.

V roku 2018 inšpektorát práce zorganizoval pracovné stretnutia spojené so školením v oblasti sociálna legislatíva v doprave (ďalej len „SLvD“).

Zástupcovia NIP sa aktívne zúčastnili na odborných seminároch, konferenciách a panelových diskusiách, napr.: medzinárodnej konferencii „INCOBOZ 2018“; konferencii „Bezpečnosť v manipulácii“; celoslovenskom seminári vyhradených technických zariadení zdvíhacích v Novom Smokovci; 9. ročníku konferencie „ELTECH SK – Vysoké Tatry“; 2. ročníku súťaže elektromontérov v práci pod napätím, organizovanej Východoslovenskou energetikou a.s.; 10. ročníku odbornej konferencie „Bezpečnosť technických zariadení 2018“; 48. a 49. konferencii elektrotechnikov Slovenska; celoslovenskom aktualizáčnom seminári pre odborníkov z oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ergonómie, ochrany zdravia a ochrany pred požiarom a na panelovej diskusii 24. ročníka medzinárodného veľtrhu elektrotechniky, energetiky, elektroniky, osvetlenia a telekomunikácií ELOSYS 2018 v Nitre.

V rezorte MO SR sa v roku 2018 uskutočnilo päť pracovných zasadnutí koordinačnej skupiny pre činnosti súvisiace s BOZP, dvakrát zasadala rezortná komisia BOZP a rovnako dvakrát sa konali celorezortné aktualizčné semináre BOZP určené pre bezpečnostných technikov a odborných zamestnancov. V apríli 2018 usporiadalo MO SR zhromaždenie riadiacich funkcionárov MO SR a OS SR k oblasti BOZP určené pre vedúcich zamestnancov jednotlivých organizačných zložiek.

HBÚ v spolupráci so Slovenským združením výrobcov kameniva (ďalej „SZVK“) usporiadal v roku 2018 odborný seminár vo Zvolene. Predseda HBÚ a predseda OBÚ v Košiciach prednášali osobitne zamerané prednášky na odbornom seminári SZVK konajúcom sa pod záštitou MH SR v Novom Smokovci.

MZ SR v spolupráci s ÚVZ SR organizuje pracovné stretnutia so zástupcami zamestnancov (ale aj zamestnávateľských zväzov) pri príprave legislatívnych úprav týkajúcich sa BOZP. Zástupcovia zamestnancov tiež informujú MZ SR a ÚVZ SR o situáciách, kedy uplatňovanie právneho predpisu na úseku BOZP nie je optimálne a navrhujú legislatívne zmeny.

ZVJS sa zúčastnil medzirezortnej pracovnej rady orgánov inšpekcie práce a požiarneho dozoru ozbrojených bezpečnostných zborov za účelom vzájomnej výmeny informácií súvisiacich s efektívnym výkonom inšpekcie práce a požiarneho dozoru v podmienkach ozbrojených bezpečnostných zborov a iných inštitúcií, napr. MO SR, MV SR, MF SR, FS SR, NIP, MPSVR SR, RÚVZ.

V roku 2018 zorganizovala KOZ SR pravidelné pracovné a vzdelávacie rokovanie odborných inšpektorov BOZP z KOZ SR, ako aj spoločné rokovanie vrcholových predstaviteľov NIP a hlavných inšpektorov práce z inšpektorátov práce. Tohto rokovania sa zúčastnil aj predstaviteľ MPSVR SR a zástupca Európskeho inštitútu odborových zväzov (ETUI) z Bruselu.

AZZZ SR prostredníctvom svojho člena Zväzu chemického a farmaceutického priemyslu Slovenskej republiky (ďalej len „ZCHFP SR“) sa zúčastnili viacerých pracovných stretnutí odborníkov v oblasti BOZP a zástupcov zamestnancov.

RÚZ v rámci podvýboru pre BOZP identifikovala problémové oblasti BOZP z pohľadu zamestnávateľov a s vykonanou analýzou oslovuje zástupcov zamestnávateľských, záujmových organizácií a NIP pre hľadanie spoločných riešení. Zástupcovia RÚZ sa aktívne zúčastňovali k tvorbe nových a ku konzultáciám súčasných predpisov na zaistenie BOZP.

Spoločná vízia zorganizovala v máji 2018 VI. ročník Medzinárodnej konferencie INCOBOZ, ktorej sa aktívne zúčastnili aj zástupcovia MPSVR SR. Zástupca Spoločnej vízie sa zúčastnil medzinárodnej konferencie BOZP 2018 v Ostraviciach, kde predstavil činnosť združenia, zdieľal poznatky z ISHCCO, údajov európskej komisie a vlastnej praxe.

TUKE v rámci konferencie „Aktuálne otázky BOZP“ prezentovala prednášky s problematikou aplikácie právnych predpisov.

Úloha A.9.

Organizovať odborné semináre pre vedúcich zamestnancov, ktoré pozitívne ovplyvnia ich vnímanie dôležitosti bezpečného a zdravého pracoviska.

Termín: priebežne

Zodpovední: MPSVR SR, MO SR, MH SR, MV SR, MS SR

Spolupracujúci: MZ SR

Vyhodnotenie plnenia úlohy A.9.: úloha je plnená priebežne

V rámci NIP sa v roku 2018 na podporu kampane EU-OSHA konali každoročné tri semináre k aktuálnej kampani, novým trendom BOZP, zmenám právnych predpisov, ich praktickému uplatňovaniu a k výsledkom inšpekcie práce. Na týchto seminároch ako prednášatelia participovali aj zástupcovia Národnej siete BOZP.

Dňa 24. a 25. apríla 2018 sa konalo zhromaždenie riadiacich funkcionárov MO SR a OS SR k oblasti BOZP, určené výlučne pre vedúcich zamestnancov jednotlivých organizačných zložiek, na ktorom bola v rámci programu prezentovaná téma BOZP z pohľadu vedúcich zamestnancov.

Odborní zamestnanci Centra bezpečnostných činností v rezorte MV SR zabezpečujú pre vedúcich útvarov, príslušníkov a zamestnancov MV SR informácie o platných a nových všeobecne záväzných právnych predpisoch a ostatných predpisoch na zaistenie BOZP.

Pracovníci orgánu dozoru ZVJS v rámci celoslovenských porád upozorňovali na aktuálne problémy v oblasti BOZP, ako napr. nárast počtu služobných a pracovných úrazov za I. polrok 2018 a návrh opatrení na ich znižovanie na 7. kolégiu generálneho riaditeľa zboru, ako aj porade vedúcich oddelení, skupín, referátov zamestnávania, výroby a odbytu z ústavov, ktorá sa konala v Školiacom stredisku zboru v Santovke, porady vedúcich a zástupcov oddelení logistiky ústavov v Liečebno-rehabilitačnom stredisku zboru v Omšeni.

RÚVZ každoročne realizujú informačno-vzdelávacie semináre pre zamestnávateľov na témy súvisiace s oblasťami BOZP, ktoré sú na konkrétnom pracovisku nedostatočne zabezpečené a sú zistené pri výkone štátneho zdravotného dozoru, alebo vyplývajú z nedostatočnej informovanosti zamestnancov o zdravotných rizikách pri práci, alebo sú témou aktuálnej kampane EU-OSHA.

Úloha A.10.

V spolupráci so školami poskytovať žiakom informácie o práve na ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci, o problematike BOZP a metódach prevencie rizík.

Termín: priebežne

Zodpovední: MPSVR SR, MŠVVŠ SR

Spolupracujúci: MZ SR

Vyhodnotenie plnenia úlohy A.10.: úloha je plnená priebežne

Zástupcovia NIP sa aktívne zúčastnili na vyučovaní a na štátnych skúškach na TUKE a na iných univerzitách. NIP sa v spolupráci s TUKE aktívne podieľal na organizovaní XXXI. ročníka medzinárodnej konferencie s názvom „Aktuálne otázky BOZP“, ktorá sa konala v dňoch 12. - 14. novembra 2018 na Štrbskom Plese.

V rámci riešenia výskumných úloh v rámci IVPR bol vytvorený propagačno-náučný leták pre žiakov a učňov praktického vyučovania a praktickej prípravy na povolanie a to „Desatoro bezpečnosti práce žiaka/učňa pri praktickom vyučovaní a praktickej príprave na povolanie“ a pre výchovu a vzdelávanie detí v predprimárnom vzdelávaní bolo vytvorené pexeso s prvkami filmov o Napovi, ktoré slúži na propagáciu BOZP. Ďalej vznikla riekanka a viaceré rozprávky na rôzne témy bezpečného správania sa detí v predprimárnom vzdelávaní.

V rezorte MŠVVŠ SR je problematika poskytovania informácií o BOZP integrálne zapracovaná v štátnych vzdelávacích programoch (ďalej len „ŠVP“) pre odborné vzdelávanie a prípravu a zároveň v jednotlivých školských vzdelávacích programoch pre jednotlivé študijné a učebné odbory. Vo vzťahu k materiálno-technickému a priestorovému vybaveniu výchovno-vzdelávacieho procesu na stredných odborných školách sa informácie týkajúce sa problematiky BOZP zapracúvajú vo vzťahu k jednotlivým študijným a učebným odborom do normatívo- materiálno-technického a priestorového vybavenia. V spolupráci s profesijnými a stavovskými organizáciami ŠIOV vypracúva vzorové učebné osnovy pre odbory vzdelávania, v ktorých sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v systéme duálneho vzdelávania. Informácie o práve na ochranu BOZP, o problematike BOZP a metódach prevencie sú dôležitou súčasťou vzdelávania pedagogických zamestnancov a inštruktorov podieľajúcich sa na odbornej príprave žiakov stredných odborných škôl.

RÚVZ pre školy vypracovávajú informačné materiály súvisiace so zdravotnými rizikami v škole (napr. nebezpečné chemické faktory pri praktickej výučbe). Zástupcovia RÚVZ sa aktívne podieľajú aj na výučbe na stredných a vysokých školách a zástupca ÚVZ SR sa každoročne zúčastňuje ako člen poroty celoslovenskej súťaže študentov stredných odborných škôl o poznatkoch z oblasti BOZP.

Úloha A.11.

Vydávať odborné príručky, informačné a propagačné materiály pre zamestnávateľov, zástupcov zamestnancov pre BOZP, členov odborov a zamestnancov na účely propagácie právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie BOZP a na ich lepšie pochopenie a uplatňovanie. Na ten účel

- *pokračovať v realizácii projektu Pravidlá dobrej praxe,*

- *vydávať informačné materiály o BOZP pre začínajúcich podnikateľov a dať ich verejnosti k dispozícii na príslušných úradoch tak, aby podnikatelia už na začiatku podnikania mali informácie o základných povinnostiach v oblasti BOZP.*

Termín: každoročne

Zodpovedný: MPSVR SR

Spolupracujúci: MZ SR, RÚZ, KOZ SR, Technická univerzita Košice

Vyhodnotenie plnenia úlohy A.11.: úloha je plnená priebežne

NIP v roku 2018 v spolupráci so spoločnosťou Slovnaft, a.s. vydal odbornú príručku s názvom „Odborná spôsobilosť na obsluhu určených pracovných prostriedkov a na činnosť s nimi“. Príručka v prehľadnej forme ponúka užívateľovi základné informácie o jednotlivých odborných spôsobilostiach na obsluhu určených pracovných prostriedkov a na činnosť s nimi, ktoré sú vyšpecifikované v predmetných vyhláškach MPSVR SR.

IVPR vydal brožúru „Aktivity IVPR v oblasti výskumu BOZP“, ktorá sa ďalej distribuuje prostredníctvom knižnice a DISSO na IVPR.

ÚVZ SR vydáva podrobnú odbornú informáciu ku každej novele právneho predpisu týkajúceho sa BOZP, ktorú pripraví z vecného hľadiska a spolu s RÚVZ ju uverejňuje na webových stránkach.

KOZ SR vydala v roku 2018 súhrnnú publikáciu pre zástupcov zamestnancov „Zákonník práce v úplnom znení“ a taktiež pripravila a vydala názorný stolový kalendár na rok 2019 s tematikou poskytovania prvej predlekárskej pomoci.

Úloha A.12.

Podporovať a viesť zamestnancov k zodpovednému a bezpečnému správaniu sa na pracoviskách a k aktívnej spolupráci pri riešení otázok BOZP, najmä pri posudzovaní rizík a s tým spojeným prijímaním opatrení, pri vzdelávaní na všetkých úrovniach a školeniach zástupcov zamestnancov.

Termín: každoročne

Zodpovedný: KOZ SR, AZZZ SR, RÚZ, APZ

Spolupracujúci: ZMOS

Vyhodnotenie plnenia úlohy A.12.: úloha je plnená priebežne

Odborové zväzy združené v KOZ SR uskutočnili rad podporných a vzdelávacích aktivít a činností v oblasti BOZP. V roku 2018 bolo spoločne uskutočnených 2 098 rôznych činností spolu pre 5 924 členov odborov.

AZZZ SR prostredníctvom svojho člena ZCHFP SR uplatňuje súbor právnych predpisov BOZP, systémy riadenia BOZP a ďalšie preventívne programy na odstránenie alebo zníženie rizík vo vzťahu k práci.

V spoločnosti U. S. Steel Košice s.r.o. a u ďalších, najmä väčších zamestnávateľov za podpory a v úzkej spolupráci s odborovými organizáciami je venovaná vysoká pozornosť vedenia zamestnancov k bezpečnej práci, a to najmä vydávaním vzdelávacích, propagačných a informačných materiálov. Spoločnosť U. S. Steel Košice s.r.o. každoročne usporadúva podujatie „Family Safety day“ pre rodinných príslušníkov zamestnancov s podtitulom „Kde

pracuje môj otec, moja mama“. Je zamerané na propagáciu bezpečnosti práce a návštevníci si zároveň okrem iných aktivít môžu prezrieť aj výrobné priestory.

Časť B

Zlepšenie fungovania orgánov inšpekcie práce a iných orgánov dozoru v oblasti BOZP

Úloha B.1.

Zabezpečiť zodpovedajúce finančné, personálne zdroje a podmienky na efektívny výkon inšpekcie práce a orgánov dozoru nad BOZP vo všetkých oblastiach ich vecnej pôsobnosti, na vzdelávanie a primerané finančné ohodnotenie ich zamestnancov tak, aby bolo možné účinne vymáhať právne predpisy na zaistenie BOZP a intenzívnejšie zabezpečovať preventívnu činnosť v oblasti BOZP v súlade s odporúčaniami SLIC a zásadami MOP.

Termín: priebežne

Zodpovední: MPSVR SR, MZ SR, MH SR, MO SR, MV SR, MF SR, MS SR

Vyhodnotenie plnenia úlohy B.1.: úloha je plnená priebežne

ÚVZ SR pravidelne informuje MZ SR o nedostatočnom personálnom, technickom a finančnom zabezpečení efektívneho výkonu štátneho zdravotného dozoru.

V podmienkach HBÚ sa ako zásadný problém ukazuje získanie kvalifikovaných zamestnancov, a to aj z toho dôvodu, že mzdy neboli okrem zákonných dôvodov navýšené tak, aby mali stimulačný charakter. Napriek uvedenému bol na oddelenie banskej bezpečnosti HBÚ v roku 2018 prijatý 1 banský inšpektor.

Činnosti a samotný výkon inšpekcie práce v rezorte MO SR sú zabezpečované v rámci personálnych kapacít a materiálneho zabezpečenia rezortu.

Sekcia krízového riadenia MV SR zabezpečuje finančné zdroje, personálne zdroje a podmienky na efektívny výkon Inšpekcie práce a požiarneho dozoru MV SR.

Orgán dozoru ZVJS je personálne obsadený dvomi príslušníkmi zboru, a to z hlavného inšpektora a inšpektora orgánu dozoru ZVJS, pričom obaja majú požadovanú odbornú spôsobilosť špecialistu požiarnej ochrany a autorizovaného bezpečnostného technika. Absentuje však kvalifikovaný odborný pracovník pre oblasť inšpekcie práce u vyhradených technických zariadení tlakových, plynových, zdvíhacích a elektrických (ďalej len „VTZ“). Z tohto dôvodu orgán dozoru ZVJS úzko spolupracuje s vedúcimi revíznymi technikmi ZVJS, inšpektorátmi práce a oprávnenými právnickými osobami v oblasti výkonu úradných skúšok či revízií VTZ.

Úloha B.2.

Zabezpečovať celoživotné vzdelávanie, zvyšovanie odbornej úrovne a jazykových znalostí a prehĺbovanie špecializovaných vedomostí a zručností potrebných na výkon dozoru nad dodržiavaním právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie BOZP.

Termín: priebežne

Zodpovední: MPSVR SR, MZ SR, MH SR, MO SR, MV SR, MF SR, MS SR

Spolupracujúci: MŠVVŠ SR, ÚNMS SR, vysoké školy

Vyhodnotenie plnenia úlohy B.2.: úloha je plnená priebežne

NIP v roku 2018 realizoval odborné vzdelávanie inšpektorov práce v oblasti BOZP so zameraním na vyhradené technické zariadenia zdvíhacie a elektrické, vzdelávanie inšpektorov práce so zameraním na trhový dohľad a v rámci PPV vzdelávanie na diskrimináciu a rodovú rovnosť a vysielanie zamestnancov, dočasné pridelenie a agentúrne zamestnávanie. V priebehu roka 2018 bola aktualizovaná a schválená koncepcia z roku 2017 pod upraveným názvom „Koncepcia vzdelávania zamestnancov sústavy inšpekcie práce“.

Zamestnanci ÚVZ SR a RÚVZ sa celoživotne vzdelávajú v súlade s požiadavkami právnych predpisov upravujúcich odbornú spôsobilosť zdravotníckych pracovníkov a výkon štátnej služby.

HBÚ zrealizoval dvojdnové špecializované odborné vzdelávanie pre svojich zamestnancov z oblasti všeobecných predpisov BOZP, ochrany proti požiarom a civilnej obrany a pre vedúcich zamestnancov manažérske vzdelávanie.

Inšpektori MO SR sa v roku 2018 zúčastnili vzdelávacích aktivít – seminárov, konferencií a aktualizácie odbornej prípravy podľa ich odborného zamerania. Taktiež bola využitá možnosť bezplatnej účasti na seminároch v oblasti využitia elektrických zariadení.

Pracovníci orgánu dozoru ZVJS sa zúčastnili na bezplatnom seminári s názvom „Zdravé pracoviská kontrolujú nebezpečné látky“ organizovaného NIP.

Odbor celoživotného vzdelávania MŠVVŠ SR v roku 2018 pokračoval v akreditácii vzdelávacích programov v oblasti BOZP, zverejšňoval a aktualizoval údaje o vzdelávacích inštitúciách poskytujúcich vzdelávacie programy v oblasti BOZP a i.

Úloha B.3.

Koordinovať výkon dozorných aktivít orgánov verejného zdravotníctva, orgánov inšpekcie práce a ďalších orgánov dozoru nad BOZP zameraných na kontrolu plnenia povinností zamestnávateľov v oblasti BOZP, spolupracovať pri ich výkone a realizovať spoločné dozorné aktivity.

Termín: priebežne

Zodpovední: MZ SR, MPSVR SR, MH SR, MO SR, MV SR, MF SR, MS SR

Vyhodnotenie plnenia úlohy B.3.: úloha je plnená priebežne

Spolupráca orgánov inšpekcie práce a orgánov verejného zdravotníctva sa uskutočnila na národnej aj na regionálnej úrovni. NIP a ÚVZ SR spolupracovali v rámci činnosti Národnej siete BOZP, pri príprave odpovedí v rámci európskej siete na výmenu informácií SLIC, pri príprave hodnotenia systému inšpekcie práce pracovnou skupinou SLIC a v rámci projektu Bezpečný podnik. NIP a ÚVZ SR si vymenili informácie o rizikových prácach a o pracovnej úrazovosti.

ÚVZ SR v spolupráci s NIP koordinujú spoločné dozorné aktivity orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce prostredníctvom Poradného orgánu hlavného hygienika SR a generálneho riaditeľa NIP pre spoluprácu a koordináciu činností v oblasti BOZP.

Na regionálnej úrovni sa uskutočnili každý štvrtýrok spoločné pracovné porady inšpektorátov práce a RÚVZ. V roku 2018 bolo vykonaných 34 spoločných previerok

inšpektorátov práce a RÚVZ, ktoré boli realizované podľa aktuálnej potreby a vzájomnej dohody kontrolných orgánov na regionálnej úrovni. Na pravidelných štvrťročných stretnutiach so zástupcami RÚVZ boli prekonzultované výstupné materiály z týchto spoločných kontrol.

Obidva orgány sa zúčastňovali aj na previerkach, ktoré koordinuje Slovenská inšpekcia životného prostredia so zameraním na prevenciu závažných priemyselných havárií, v rámci ktorého sa overovalo plnenie podmienok na zaistenie BOZP a bezpečnosti technických zariadení majúcich vplyv na prevenciu závažných priemyselných havárií a posudzovanie bezpečnostných správ podnikov kategórie B., na ktorých sa zúčastnili aj iné dotknuté orgány štátnej správy.

Kontroly SLvD na pozemných komunikáciách boli realizované v spolupráci s Policajným zborom SR na základe dohody o spolupráci pri vykonávaní kontrol na pozemných komunikáciách, uzavretej medzi NIP a MV SR. Okrem toho boli vykonané spoločné cestné kontroly aj s okresnými riaditeľstvami Policajného zboru SR.

HBÚ má s NIP uzatvorenú rámcovú dohodu o výmene skúseností a vymedzení pôsobností orgánov dozoru. Spolupracuje aj so Slovenskou obchodnou inšpekciou, najmä v rámci kontrol predaja a skladovania pyrotechnických výrobkov.

Časť C

Zlepšovanie kvality činnosti odborníkov oprávnených na výkon odborných činností v oblasti BOZP

Úloha C.1.

Zabezpečiť dôslednú kontrolu plnenia povinností fyzických osôb – podnikateľov a právnických osôb vykonávajúcich preventívne a ochranné služby (pracovnú zdravotnú službu, bezpečnostnotechnickú službu vrátane výkonu odborných prehliadok a odborných skúšok) a vykonávajúcich overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení.

Termín: každoročne

Zodpovední: MZ SR, MPSVR SR

Vyhodnotenie plnenia úlohy C.1.: úloha je plnená priebežne

ÚVZ SR a RÚVZ kontrolujú činnosť PZS a osôb, ktoré vykonávajú samostatne dohľad nad pracovnými podmienkami. ÚVZ SR vedie na svojej internetovej stránke zoznam fyzických osôb – podnikateľov a právnických osôb, ktoré vykonávajú samostatne dodávateľským spôsobom činnosť PZS (dohľad na pracovnými podmienkami) pre zamestnancov vykonávajúcich práce zaradené do 1. a 2. kategórie na základe ohlásenia.

Inšpektoráty práce v rokoch 2017 a 2018 kontrolovali dodržiavanie povinností subjektov oprávnených na výkon činnosti bezpečnostnotechnickej služby. Skontrolovaných bolo celkom 83 subjektov poskytujúcich bezpečnostnotechnické služby dodávateľským spôsobom, pričom bolo zistených 106 nedostatkov.

Úloha C.2.

Zabezpečiť dôslednú kontrolu plnenia povinností fyzických osôb – podnikateľov a právnických osôb oprávnených na výchovu a vzdelávanie v oblasti ochrany práce.

Termín: každoročne

Zodpovedný: MPSVR SR

Vyhodnotenie plnenia úlohy C.2.: úloha je plnená priebežne

Inšpektoráty práce v roku 2018 vykonávali kontrolu dodržiavania povinností subjektov oprávnených na výchovu a vzdelávanie v oblasti ochrany práce. Skontrolovaných bolo 77 subjektov oprávnených na výchovu a vzdelávanie v oblasti ochrany práce v rámci všetkých skupín výchovy a vzdelávania, pričom zistených bolo 295 nedostatkov, z ktorých 55 bolo závažných.

Úloha C.3.

Poskytovať odborné poradenstvo fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám oprávneným vykonávať preventívne a ochranné služby a výchovu a vzdelávanie v oblasti ochrany práce.

Termín: priebežne

Zodpovedný: MPSVR SR

Vyhodnotenie plnenia úlohy C.3.: úloha je plnená priebežne

Inšpektori práce poskytovali bezplatné poradenstvo zamestnávateľom, fyzickým osobám, ktoré sú podnikateľmi a nie sú zamestnávateľmi a zamestnancom pri výkone inšpekcie práce v kontrolovaných subjektoch, ale aj denne v priestoroch inšpektorátov práce.

Kvalifikované odborné poradenstvo bolo v roku 2018 vyžiadané v oblasti BOZP v počte 859 prípadov, v oblasti pracovnoprávných vzťahov v počte 4 325 prípadov, v oblasti SLvD v počte 103 prípadov, v oblasti trhového dohľadu v počte 103, v oblasti pracovísk jadrového zariadenia v 0 prípadoch a v oblasti kontroly nelegálneho zamestnávania v počte 56 prípadov, čo spolu predstavuje celkový počet 5 446 poradenstiev. Oproti roku 2017, kedy počet poskytnutých prípadov vyžiadanej poradenskej činnosti predstavoval 3 443 prípadov, bol zaznamenaný nárast o 2 003 prípadov.

Časť D

Uplatňovanie systémového prístupu k problematike BOZP

Úloha D.1.

Presadzovať uplatňovanie systémového prístupu k BOZP u zamestnávateľov a v činnosti preventívnych a ochranných služieb, zapájať zamestnancov do riešenia všetkých oblastí BOZP a motivovať ich k aktívnej účasti na riešení otázok BOZP.

Termín: priebežne

Zodpovední: AZZZ SR, RÚZ, KOZ SR, SAMP

Spolupracujúci: Slovenská asociácia BOZP a OPP, Spoločná vízia, vysoké školy

Vyhodnotenie plnenia úlohy D.1.: úloha je plnená priebežne

AZZZ SR prostredníctvom svojho člena ZCHFP SR aktívne spolupracujú preventívnymi a ochrannými službami, zapájajú zamestnancov do riešenia všetkých oblastí BOZP a motivujú ich k aktívnej účasti na riešení otázok BOZP.

TUKE spolupracovala so spoločnosťami najmä v rámci riešenia úloh z oblasti BOZP.

Úloha D.2.

Podporovať program Bezpečný podnik a kampaň Zdravé pracoviská a presadzovať u zamestnávateľov, aby si stav BOZP dobrovoľne overovali nezávislým auditom v rámci programu Bezpečný podnik.

Termín: priebežne

Zodpovední: MPSVR SR, MZ SR

Spolupracujúci: MH SR, MV SR, Slovenská asociácia BOZP a OPP, Spoločná vízia, AZZZ SR, RÚZ, KOZ SR, vysoké školy

Vyhodnotenie plnenia úlohy D.2.: úloha je plnená priebežne

NIP podporoval v priebehu roka 2018 program Bezpečný podnik. Jeden subjekt, ktorý v roku 2018 splnil podmienky na udelenie certifikátu Bezpečný podnik, bol ocenený na XXXI. medzinárodnej konferencii „Aktuálne otázky BOZP“, ktorá sa konala v dňoch 12. - 14. novembra 2018 na Štrbskom Plese. Šiestim ďalším subjektom bola v roku 2018 predĺžená platnosť certifikátu „Bezpečný podnik“. Zoznam ocenených subjektov sa nachádza na internetovej stránke NIP.

ÚVZ SR a RÚVZ propagovali kampaň EU-OSHA „Zdravé pracoviská kontrolujú nebezpečné chemické látky“ na svojich webových stránkach a záujemcom poskytovali konzultácie a poradenstvo. Zástupca ÚVZ SR sa zúčastňuje na pravidelných celoslovenských stretnutiach organizovaných NIP k programu „Bezpečný podnik“. RÚVZ vydávajú stanoviská k udeleniu certifikátu „Bezpečný podnik“.

Kampane Zdravé pracoviská sú v AZZZ SR prostredníctvom firiem združených vo ZCHFP SR presadzované v rámci systémov riadenia BOZP a prostredníctvom preventívnych programov na odstránenie alebo zníženie rizík vo vzťahu k práci. Držiteľom certifikátu Bezpečný podnik je od roku 2016 v AZZZ SR spoločnosť SLOVNAFT, a.s.

Banskí inšpektori HBÚ pri vykonávaní prehliadok a kontrol subjektov odporúčajú subjektom uplatňovať zásady riadenia a organizovania práce vo vzťahu k BOZP, vyplývajúce z programu Bezpečný podnik, resp. Zdravé pracovisko, ktoré vhodne dopĺňajú predpismi z oblasti hlavného dozoru orgánov štátnej banskej správy.

TUKE sa aktívne zúčastňovala v rámci riadenia akcie „Bezpečný podnik“, ktorú následne vyhodnocovala v rámci konferencie „Aktuálne otázky BOZP“.

Časť E

Spolupráca v oblasti BOZP

Úloha E.1.

Uplatňovať primerané a účinné formy spolupráce medzi dozornými orgánmi v oblasti BOZP a inštitúciami z oblasti výskumu, vývoja, vzdelávania, verejného zdravia, bezpečnosti technických zariadení a iných oblastí súvisiacich s BOZP.

Termín: priebežne

Zodpovední: MPSVR SR, MZ SR, MH SR, MŠVVŠ SR

Spolupracujúci: SOPK, vysoké školy, SAV

Vyhodnotenie plnenia úlohy E.1.: úloha je plnená priebežne

NIP spolupracoval s ÚNMS SR vo veci prípravy nového zákona o trhovom dohľade, pri zabezpečení účasti zástupcov inšpekcie práce v európskych poradných výboroch a v technických komisiách pre jednotlivé skupiny určených výrobkov.

Zástupcovia NIP sa v rámci spolupráce s univerzitami a vysokými školami podieľali na zabezpečení vyučovania a zúčastnili sa na štátnych skúškach.

Zástupcovia ÚVZ SR a RÚVZ sa podieľajú na pregraduálnej a postgraduálnej výučbe na stredných a vysokých školách.

HBÚ na seminároch a školeniach zabezpečuje aj účasť odborníkov zo školstva, vedy a výskumu a dotknutých inštitúcií, čo platí i opačne, kedy banskí inšpektori HBÚ vykonávajú lektorskú činnosť napr. na TUKE. Na XX. Odbornom seminári SZVK, ktorý sa konal pod záštitou MH SR prednášal osobitne zameranú prednášku aj dekan Fakulty baníctva, ekológie, riadenia a geotechnológií TUKE.

Zástupca MŠVVŠ SR sa zúčastnil na pracovnom stretnutí členov Národnej siete EU-OSHA, ktoré sa uskutočnilo na NIP. Jeho predmetom bola podpora a rozvoj vzájomnej spolupráce v oblasti BOZP medzi zúčastnenými subjektmi.

Úloha E.2.

Zapájať odborníkov BOZP do medzinárodnej spolupráce v rámci expertných skupín, technických komisií, projektov európskych a medzinárodných inštitúcií.

Termín: priebežne

Zodpovední: MPSVR SR, MZ SR, MO SR, MV SR, MH SR, MS SR, MŠVVŠ SR
Spolupracujúci: KOZ SR, RÚZ, SOPK, APZ, vysoké školy

Vyhodnotenie plnenia úlohy E.2.: úloha je plnená priebežne

Zástupca MPSVR SR sa v roku 2018 aktívne zúčastnil medzinárodnej konferencie a veľtrhu BOZP 112 EXPO v Belehrade a na hodnotení systému inšpekcie práce pracovnou skupinou SLIC.

NIP zabezpečoval spoluprácu s inšpekciou práce členských štátov EÚ, prioritne so susediacimi štátmi pri riešení problematiky BOZP, ako aj v rámci SLvD na národnej aj regionálnej úrovni.

Zamestnanci NIP aktívne pracovali v medzinárodných pracovných skupinách, napr. v pracovnej skupine SLIC pre strategický manažment, pre implementáciu nariadenia REACH (CHEMEX), inšpekciu práce zameranú na kontrolu technických požiadaviek na stroje a technické zariadenia (MACHEX) a i. Významnou bola aj spolupráca orgánov inšpekcie práce prostredníctvom národného koordinátora Siete pre rýchlu výmenu informácií SLIC – KSS.

NIP má zastúpenie v Riadiacej rade EU-OSHA a aktívne sa podieľa na jeho činnosti. Zároveň je Focal Point na národnej úrovni.

V súvislosti s kontrolou SLvD boli na národnej úrovni uskutočnené spoločné kontrolné akcie s partnerskými organizáciami z Českej republiky, Maďarska a Poľska.

Spolupráca medzi orgánmi trhového dohľadu členských štátov EÚ aktívne prebiehala prostredníctvom systému IC SMS, ktorého používateľom sú dvaja určení zamestnanci NIP a prístup k informáciám v systéme má aj 24 vybraných a zaškolených inšpektorov práce.

Zástupcovia sústavy inšpekcie práce sa zúčastnili viacerých medzinárodných konferencií, seminárov a iných podujatí, ako napr. na stretnutí vysokých riadiacich pracovníkov krajín V4 v Budapešti, na XVIII. konferencii „Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci 2018“ v Ostraviciach, na medzinárodnom veľtrhu strojárstva, a zváracej techniky MACH-TECH v Budapešti, na seminári „Vysielanie zamestnancov v kontexte voľného pohybu osôb a koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia“ v Rige, na medzinárodnej konferencii a veľtrhu BOZP 112 EXPO v Belehrade a i.

ÚVZ SR v spolupráci s hlavnou odborníčkou hlavného hygienika SR pre odbor preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia v roku 2018 spolupracoval s Európskou komisiou na príprave zmien a doplnení smernice o ochrane pracovníkov pred rizikami z vystavenia účinkom karcinogénov alebo mutagénov pri práci.

Odborní pracovníci ÚVZ SR a RÚVZ spolupracovali počas roka 2018 s viacerými medzinárodnými organizáciami (napr. SLIC, WHO, EU-OSHA, OECD). Pre SLIC v rámci siete KSS pripravili odpovede na otázky súvisiace s ochranou zdravia pri práci a s faktormi práce a pracovného prostredia.

Rezort MO SR v spolupráci s NIP ako národným kontaktným miestom EU-OSHA sa zapojil do kampane EU-OSHA „Zdravé pracoviská kontrolujú nebezpečné látky“.

HBÚ pokračuje v spolupráci s bankskými úradmi v okolitých krajinách. Zástupcovia HBÚ sa pravidelne zúčastňujú stretnutí zástupcov štátnych bankských správ EÚ, ktoré sú organizované každoročne. V dňoch 23. - 25. septembra 2018 sa predseda HBÚ a vedúci kancelárie predsedu zúčastnili na XXIV. stretnutí predstaviteľov štátnych bankských správ EÚ, ktoré sa konalo v rakúskom Salzburgu. Ústrednou témou rokovania bolo havarijné plánovanie a reakcia na krízy pri banskej činnosti na povrchu a v podzemí. HBÚ je prostredníctvom svojho zástupcu členom stálej pracovnej skupiny pre bezpečnosť práce v baniach v rámci Poradného výboru pre BOZP.

ZVJS prizval na odbornú prípravu členov požiarnych družstiev ZVJS vo Výcvikovom centre HaZz. v Lešti odborného pracovníka Vězeňské služby České republiky, ktorý v rámci svojho vystúpenia oboznámil prítomných s výkonom dozoru nad BOZP v českom väzenstve.

Rezort MŠVVŠ SR umožnil slovenským výskumníkom zapájať sa do špičkových projektov výskumu a vývoja v rámci európskeho programu na podporu výskumu a inovácií Horizont 2020. Témy blízke BOZP je možné identifikovať v rámci posledného pracovného programu na roky 2018 – 2020, ktorého súčasťou sú aj výzvy na tému zdravia, kvality života a demografických zmien.

Zástupca KOZ SR prednášal na tému "Pôsobenie odborov v oblasti BOZP s cieľom zlepšenia postavenia zástupcov zamestnancov a zvýšenia celkovej úrovne starostlivosti o bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci na troch seminároch, ktoré podporovali kampaň EU-OSHA.

Zástupca RÚZ je členom a aktívne sa zúčastňuje zasadnutí Group – Business a EU-OSHA a je poradným členom Focal Pointu pri NIP.

Úloha E.4.

Dohodnúť efektívne formy spolupráce so sociálnymi partnermi a expertmi z iných rezortov na zlepšovaní BOZP a zabezpečiť účasť na odborných seminároch a konferenciách zameraných na BOZP a organizovaných akreditovanými a certifikovanými inštitútmi a inými inštitúciami.

Termín: priebežne

Zodpovední: MO SR, MV SR, MF SR, MS SR

Vyhodnotenie plnenia úlohy E.4.: úloha je plnená priebežne

Zamestnanci rezortu MO SR, odborníci v oblasti BOZP ako aj inšpektori práce a inšpektori technických zariadení sa v uplynulom roku zúčastnili viacerých odborných seminárov a konferencií, ktoré organizovali súkromné vzdelávacie inštitúcie. Zástupca rezortu MO SR sa zúčastnil seminára pre BOZP, ktorý organizovala EU-OSHA v Bilbau, Španielsko.

V roku 2018 pokračovala spolupráca s inými zložkami inšpekcie práce orgánov osobitnej inšpekcie práce MO SR, MV SR, ZVJS a FS SR. Na základe tejto vzájomnej spolupráce v dňoch 15. – 16. mája 2018 organizovalo FR SR každoročné medzirezortné pracovné stretnutie jednotlivých orgánov dozoru príslušných rezortov za účelom vzájomnej výmeny informácií súvisiacich s efektívnym výkonom inšpekcie práce a požiarneho dozoru v podmienkach ozbrojených bezpečnostných zborov a iných inštitúcií, napr. inšpektoráty práce, RÚVZ a i.

ZVJS v rámci spolupráce v oblasti BOZP a OPP v roku 2018 spolupracoval s rôznymi subjektmi, a to MPSVR SR, NIP, Inšpektorátom práce v Trenčíne a Prešove, MO SR, MV SR, HaZz., FS SR, ďalej so zástupcami zamestnancov pre BOZP, KOZ SR, odborovou organizáciou zboru, ako aj so samosprávou odsúdených v ústavoch. Jednalo sa zväčša o zabezpečovanie vzdelávacích aktivít, pracovných stretnutí, interných predpisov v oblasti BOZP, ďalej pri vyšetrovaní príčiny a okolností vzniku závažného pracovného úrazu s následkom smrti na pracovisku a mimo pracoviska zboru, šetrení podnetov a pod. V spolupráci s vojenským Úradom hlavného lekára Ružomberok sa uskutočnili pre príslušníkov ZVJS dva trojdňové kurzy prvej pomoci.

Úloha E.5.

Ďalej zlepšovať vzájomnú výmenu informácií súvisiacich s efektívnym výkonom dozoru medzi dozornými orgánmi a inými inštitúciami.

Termín: priebežne

Zodpovední: MZ SR, MPSVR SR

Spolupracujúci: MO SR, MV SR, MF SR, MS SR, Slovenská asociácia BOZP a OPP, Spoločná vízia, oprávnené právnické osoby

Vyhodnotenie plnenia úlohy E.5.: úloha je plnená priebežne

NIP a ÚVZ SR si pravidelne každoročne vymieňajú informácie zo svojich databáz v oblasti pracovnej úrazovosti a v oblasti vyhlásených rizikových prác.

NIP spolupracuje pri dozore v oblasti nebezpečných látok a prípravkov a pri výmene informácií o týchto látkach najmä so Slovenskou inšpekciou životného prostredia. Inšpektori práce a zamestnanec NIP majú prístup do databázy registrovaných nebezpečných látok a prípravkov prostredníctvom systému PD-NEA. V súvislosti s výkonom trhového dohľadu zamestnanci orgánov inšpekcie práce využívajú aj prístup do databázy nebezpečných výrobkov - IC SMS.

NIP efektívne využíval možnosť pripojenia sa na databázu Sociálnej poisťovne na kontrolu nelegálneho zamestnávania a na overovanie plnenia legislatívnych požiadaviek pri vydávaní oprávnení na výkon BTS a na výchovu a vzdelávanie v oblasti ochrany práce.

ÚVZ SR a RÚVZ poskytujú orgánom inšpekcie práce, poisťovniam a ďalším inštitúciám informácie o podnikoch, v ktorých zamestnanci vykonávajú rizikové práce.

Úloha E.6.

Pripraviť a implementovať vecný a časový harmonogram realizácie stratégie BOZP na úrovni zodpovedných a spolupracujúcich inštitúcií vrátane zapojenia sociálnych partnerov na národnej, odvetvovej, prípadne podnikovej úrovni.

Termín: priebežne

Zodpovední: MPSVR SR, MZ SR, MH SR, MO SR, MV SR, MF SR, MS SR, MŠVVŠ SR

Spolupracujúci: KOZ SR, AZZZ SR, RÚZ, SOPK, Slovenská asociácia BOZP a OPP, Spoločná vízia

Vyhodnotenie plnenia úlohy E.6.: úloha je plnená priebežne

Rezort MPSVR SR, MŠVVŠ SR, MO SR, MH SR (HBÚ) pri plnení úloh stratégie BOZP postupoval v súlade s vecným a časovým harmonogramom realizácie tejto stratégie.

Úlohy vyplývajúce zo stratégie BOZP týkajúce sa ochrany zdravia pri práci sú súčasťou plánovaných úloh, programov a projektov, ktoré realizujú ÚVZ SR a jednotlivé RÚVZ. Na plnenie zámerov a priorít stratégie BOZP má ZVJS vypracovanú koncepciu BOZP a príslušné ústavy majú prijaté vlastné koncepcie BOZP, v ktorých sú implementované základné ciele stratégie BOZP a program jej realizácie.

Časť F

Rozvoj výskumu a uplatňovania jeho výsledkov a vzdelávania v oblasti BOZP

Úloha F.1.

V záujme zabezpečovania dôstojných pracovných podmienok v kontexte spoločenského a technologického rozvoja zaradiť výskum v oblasti BOZP medzi priority štátneho výskumu a vývoja.

Termín: priebežne

Zodpovední: MŠVVŠ SR

Spolupracujúci: MPSVR SR, MZ SR, SAV, vysoké školy

Vyhodnotenie plnenia úlohy F.1.: úloha je plnená priebežne

Základným nástrojom národnej podpory výskumu a vývoja na Slovensku je všeobecná výzva Agentúry na podporu výskumu a vývoja. MŠVVŠ SR umožnili záujemcom o riešenie výskumných projektov v oblasti BOZP uchádzať sa o podporu v rámci Všeobecnej výzvy

2018, ktorá bola otvorená od 13.9.2018 do 13.11.2018. Výška podpory na jeden projekt je 250 000 EUR.

Úloha F.2.

Presadzovať výskum BOZP zameraný na nové technológie a uplatňovanie konceptu inteligentného priemyslu, na zmeny vo svete práce a na nové kombinácie rizikových faktorov, najmä sociálne rizikové faktory, demografické zmeny a starnutie pracovnej sily a mentálne zdravie, a to v kontexte integrovanej bezpečnosti (Safety a Security).

Termín: priebežne

Zodpovední: MPSVR SR, MV SR, MŠVVŠ SR

Spolupracujúci: MZ SR, vysoké školy, SAV

Vyhodnotenie plnenia úlohy F.2.: úloha je plnená priebežne

NIP podporuje výskum v oblasti nových technológií zberom údajov pre EU-OSHA v spolupráci s IVPR. Úlohy súvisiace s demografickými zmenami a so starnutím pracovnej sily zabezpečuje priebežne plnením úloh, ktoré sú v kompetencii NIP v rámci Národného programu aktívneho starnutia schváleného vládou SR.

IVPR sa spolupodieľa na výskume orientovanom na riešenie otázok BOZP v kontexte dôstojných pracovných podmienok, nových technológií a ich rizík pre zdravie zamestnancov a starnúcej populácie. Taktiež výskum BOZP orientuje na systém výchovy a vzdelávania BOZP v odbornom školskom vzdelávaní a predprimárnom vzdelávaní. Spolupodieľa sa prostredníctvom riešenia výskumných úloh a následne disemináciou výsledkov týchto výskumných úloh v printových a elektronických médiách, prezentovaním na seminároch, workshopoch a konferenciách.

MŠVVŠ SR v období rokov 2016 – 2018 zrealizovalo približne 80 projektov v oblasti výskumu a vývoja, ktoré sa zameriavali aj na oblasť BOZP, demografické zmeny a starnutie pracovnej sily.

Úloha F.3.

Informovať odbornú a laickú verejnosť o otázkach BOZP prostredníctvom odborných konferencií a seminárov vrátane vedeckých a medzinárodných, ktoré budú odborne garantovať vzdelávacie a výskumné inštitúcie, napr. vysoké školy.

Termín: priebežne

Zodpovedný: MPSVR SR

Spolupracujúci: MZ SR, vysoké školy

Vyhodnotenie plnenia úlohy F.3.: úloha je plnená priebežne

Zástupcovia NIP sa v roku 2018 zúčastnili viacerých odborných podujatí, napr. v Budapešti na stretnutí vysokých riadiacich pracovníkov krajín V4 organizovanej v rámci maďarského predsedníctva krajín V4, v Ostraviciach na XVIII. konferencii „Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci 2018“, v Budapešti na medzinárodnom veľtrhu strojárstva a zvárackej techniky MACH-TECH, v Rige na seminári „Vysielanie zamestnancov v kontexte voľného pohybu osôb a koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia“, v Belehrade

na medzinárodnej konferencii a veľtrhu BOZP 112 EXPO, v Haagu na konferencii Európskeho orgánu práce (ELA).

Zástupcovia ÚVZ a RÚVZ sa v roku 2018 zúčastnili týchto odborných podujatí: seminár Zdravé pracoviská – Ochrana zdravia pri práci s nebezpečnými chemickými faktormi, seminár pre profesionálnych odborových inšpektorov BOZP KOZ SR, Tematický kurz Slovenskej zdravotníckej univerzity – Novinky v zdraví pri práci a i. Počas európskeho týždňa BOZP úrady verejného zdravotníctva každoročne usporadúvajú dni otvorených dverí.

TUKE realizovala túto úlohu v spolupráci s NIP zorganizovaním konferencie „Aktuálne otázky BOZP“.

Úloha F.4.

Publikovať a medializovať informácie, ktoré popularizujú aktuálne výsledky výskumu BOZP a sprístupňovať výsledky výskumu v oblasti BOZP príslušným orgánom štátnej správy a čo najširšiemu okruhu odborníkov a laickej verejnosti.

Termín: priebežne

Zodpovední: MPSVR SR, MV SR, MŠVVŠ SR

Spolupracujúci: vysoké školy, SAV

Vyhodnotenie plnenia úlohy F.4.: úloha je plnená priebežne

V roku 2018 IVPR riešil nasledovné výskumné úlohy:

1. Výchova a vzdelávanie k BOZP a prevencii rizík v školských vzdelávacích programoch v odbornom vzdelávaní a príprave žiakov na povolanie vo vybraných stredných školách vzhľadom na potreby príslušných odvetví hospodárstva SR
2. Výchova a vzdelávanie k bezpečnému správaniu sa v predprimárnom vzdelávaní - prvý krok k celoživotnému vzdelávaniu BOZP
3. Uplatnenie a podpora starších občanov na trhu práce. Empirický prieskum. Námety na politiky

IVPR vydalo sumár výskumných úloh a prehľad výskumných aktivít v oblasti BOZP ako príručku, ktorá je zverejnená na webovej stránke IVPR a v printovej podobe bola diseminovaná na akciách v oblasti BOZP.

Prenos výsledkov výskumu v oblasti BOZP sa zabezpečoval nasledovnými spôsobmi:

- správami z výskumných úloh zverejnenými na internetovej stránke IVPR,
- popularizačnými článkami v odborných časopisoch,
- propagáciou prostredníctvom publikácií vydávaných IVPR,
- prostredníctvom činnosti Koordinačného výboru BOZP,
- prostredníctvom národnej siete Focal Point EU-OSHA,
- prostredníctvom zapojenia sa do projektov,
- na verejných propagačných podujatiach (semináre a konferencie).

IVPR intenzívne spolupracoval s NIP na realizácii dvoch výskumných úloh: „Výchova a vzdelávanie k BOZP a prevencii rizík v školských vzdelávacích programoch v odbornom vzdelávaní a príprave žiakov na povolanie vo vybraných stredných školách vzhľadom na

potreby príslušných odvetví hospodárstva SR“ a „Výchova a vzdelávanie k bezpečnému správaniu sa v predprimárnom vzdelávaní – prvý krok k celoživotnému vzdelávaniu BOZP“.

V rezorte MŠVVŠ SR je popularizácia výsledkov výskumu a vývoja zabezpečená v rámci spolupráce MŠVVŠ SR a Centra vedecko-technických informácií SR. Výsledky výskumov sú sprístupnené prostredníctvom viacerých aktivít, ako napr. vedecké cukrárne a kaviarne. V spolupráci s MŠVVŠ SR sa každoročne organizuje „Týždeň vedy a techniky na Slovensku“. Zároveň je zabezpečená medializácia výsledkov výskumu a vývoja prostredníctvom tradičných médií ako aj sociálnych sietí. MŠVVŠ SR každoročne zverejňuje zoznam všetkých financovaných projektov VEGA a KEGA, kde sú aj projekty riešiace problematiku BOZP.

TUKE plní túto úlohu formou uverejňovania odborných článkov v odborných časopisoch a taktiež ich prezentovaním v rámci odborných konferencií.

Úloha F.5.

Preskúmať zapracovanie problematiky BOZP a prevencie rizík do školských vzdelávacích programov najmä v odbornom vzdelávaní a príprave žiakov na vybraných stredných školách.

Termín: 2018

Zodpovední: MŠVVŠ SR, MPSVR SR

Spolupracujúci: MZ SR

Vyhodnotenie plnenia úlohy F.5.: úloha je splnená

ŠIOV v súčasnosti realizuje v rámci Národného projektu „Duálne vzdelávanie a zvýšenie atraktivity a kvalita odborného vzdelávania a prípravy“ aktivity zamerané na vzdelávanie a prípravu inštruktorov pre praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania. Dôležitou súčasťou obsahu vzdelávacieho programu je realizácia opatrení na zaistenie BOZP pri praktickom vyučovaní.

Problematika zaistenia BOZP je integrálnou súčasťou obsahu výchovy a vzdelávania detí v materských školách, základných a stredných školách. Deti a žiaci sa prostredníctvom tohto obsahu učia riešiť na elementárnej úrovni situácie ohrozujúce zdravie, nevyhnutnosťou je rešpektovanie hygieny, zdravého prostredia učební a ostatných priestorov školy. BOZP v stredných odborných školách a konzervatóriách je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania. Výchova a vzdelávanie k BOZP je súčasťou každého školského vzdelávacieho programu v každom odbore vzdelávania a je realizovaná na všetkých stredných odborných školách a konzervatóriách v SR.

V rámci IVPR bola vypísaná výskumná úloha „Výchova a vzdelávanie k BOZP a prevencii rizík v školských vzdelávacích programoch v odbornom vzdelávaní a príprave žiakov na povolanie vo vybraných stredných školách vzhľadom na potreby príslušných odvetví hospodárstva SR“. V tejto úlohe sa výskum zamerával na školské vzdelávacie programy ISCED 3, na duálne vzdelávanie a zavedenie BOZP do učebných osnov.

Časť G

Predpisy na zaistenie BOZP

Úloha G.1.

Pokračovať v aktualizácii právnych predpisov na zaistenie BOZP vrátane ich zjednodušenia a minimalizovania administratívnej záťaže, ak to je možné.

Termín: priebežne

Zodpovedný: MPSVR SR

Vyhodnotenie plnenia úlohy G.1.: úloha je plnená priebežne

V priebehu roka 2018 MPSVR SR v spolupráci s NIP pripravilo v pracovnej skupine návrh na zmenu zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorého zmena vyplývala z plánu legislatívnych úloh vlády SR na rok 2018, a v tej súvislosti aj návrhu na zmenu zákona č. 124/2006 Z. z. o BOZP a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Uvedený návrh bol po predbežnom pripomienkovom konaní pripravený na predloženie na medzirezortné pripomienkové konanie, avšak z dôvodu niektorých nevyriešených otázok, bola nakoniec uvedená úloha koncom roka 2018 zrušená. Nadalej však pokračuje proces riešenia.

Koncom roka 2018 NIP vypracoval návrhy na zmenu zákona č. 124/2006 Z. z. o BOZP vo vzťahu k zvýšeniu úrovne BOZP a k zníženiu byrokratickej záťaže podnikateľského prostredia a orgánov inšpekcie práce, ktoré je možné predložiť na diskusiu a následne zvážiť zaradenie do legislatívneho procesu.

Časť H

Financovanie

Úloha H.1.

Zabezpečiť financovanie stratégie BOZP pri príprave návrhu rozpočtovej kapitoly na nasledujúci rok.

Termín: každoročne

Zodpovední: príslušní ministri

Vyhodnotenie plnenia úlohy H.1.: úloha je plnená priebežne

Jednotlivé rezorty zabezpečovali finančné prostriedky podľa možností rozpočtu príslušnej kapitoly. Okrem svojich finančných prostriedkov NIP zabezpečoval aktivity na podporu plnenia úloh stratégie BOZP aj z prostriedkov EU-OSHA. NIP naplánoval zabezpečenie finančných prostriedkov na prevenciu v oblasti BOZP aj v spolupráci so sociálnymi partnermi.

D. Záver

Primárnym cieľom stratégie BOZP je podporiť znižovanie počtu pracovných úrazov, najmä závažných pracovných úrazov so smrteľnými následkami, s celoživotnými následkami, resp. s ťažkou ujmovou na zdraví, a to v porovnaní so stavom dosiahnutým v roku 2012, ako aj eliminovanie príčin chorôb z povolania, zlepšovanie prevencie a posilňovanie kultúry práce.

Z údajov ŠÚ SR, SP, NIP a MZ SR o vývoji pracovnej úrazovosti a chorôb z povolania uvedených v časti B tohto hodnotenia vyplýva, že v Slovenskej republike sa v rokoch 2012 až 2018 udržiava znížený stav pracovnej úrazovosti v absolútnych i relatívnych ukazovateľoch. Naďalej je však dôležité intenzívne presadzovanie a plnenie primárneho cieľa stratégie BOZP.

K zlepšeniu plnenia úloh stratégie BOZP a úrovne pracovnej úrazovosti by malo tiež prispieť plnenie Koncepcie činnosti NIP do roku 2020, ktorá výrazne podporí plnenie opatrení na realizáciu stratégie BOZP do roku 2020. Koncepcia činnosti NIP do roku 2020, ktorej prioritou je zlepšenie ochrany zamestnancov pri práci, stanovuje ciele v jednotlivých oblastiach, ktorými sú efektivita, kvalita činnosti inšpekcie práce, prevencia a legislatíva.

V záujme dosiahnutia hlavného cieľa, zámerov a priorít stratégie BOZP sa v roku 2018 uskutočnili mnohé dozorné, poradenské a informačné aktivity zamerané na zamestnávateľov. O problematike BOZP bola informovaná široká odborná i laická verejnosť. Zainteresované subjekty spolu dvojstranne aj kolektívne spolupracovali. NIP intenzívne zabezpečoval prevenciu a propagáciu týkajúcu sa dodržiavania právnych predpisov podliehajúcich inšpekcii práce vo vzťahu k zamestnávateľom, zamestnancom a iným subjektom.

Na základe vyhodnotenia plnenia úloh stratégie BOZP, ktoré pripravili príslušné ministerstvá, ÚNMS SR a ďalšie inštitúcie, možno konštatovať, že v roku 2018 sa priebežne realizovali a plnili všetky naplánované úlohy stratégie BOZP.

Zoznam použitých skratiek

APZ	Asociácia priemyselných zväzov
AZZZ SR	Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení Slovenskej republiky
BOZP	bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
EU-OSHA	Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci v Bilbao
EÚ	Európska únia
Focal Point	Národné kontaktné miesto pre spoluprácu s EU OSHA pri NIP
FR SR	Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky
FS SR	Finančná správa Slovenskej republiky
HaZz.	Hasičský a Záchranný zbor
HBÚ	Hlavný banský úrad
IC SMS	Internetový informačný a komunikačný systém pre cezhraničnú spoluprácu medzi orgánmi trhového dohľadu v oblasti určených výrobkov v Európe
IMI	Informačného systém vnútorného trhu
ISHCCO	Medzinárodná organizácia koordinátorov bezpečnosti na staveniskách
IVPR	Inštitút pre výskum práce a rodiny
KEGA	Kultúrna a edukačná grantová agentúra MŠVVŠ SR
KOZ SR	Konfederácia odborových zväzov Slovenskej republiky
KSS	Knowledge Sharing Site/Sieť SLIC pre rýchlu výmenu informácií
KV pre BOZP	Koordinačný výbor pre BOZP
MDVRR SR	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MH SR	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
MO SR	Ministerstvo obrany Slovenskej republiky
MOP	Medzinárodná organizácia práce
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MS SR	Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
MŠVVŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
NIP	Národný inšpektorát práce
OBÚ	obvodný banský úrad
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development/ Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
OOP	ochrana pred požiarimi
OOPP	osobné ochranné pracovné prostriedky
OS SR	Ozbrojené sily Slovenskej republiky
PZS	pracovná zdravotná služba
REACH	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006/ES z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní

chemických látok (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES

RÚVZ	regionálny úrad verejného zdravotníctva
RÚZ	Republiková únia zamestnávateľov
SAMP	Slovenská asociácia malých a stredných podnikov a živnostníkov
SAV	Slovenská akadémia vied
SLIC	Výbor hlavných inšpektorov práce EÚ
Slovenská asociácia	Slovenská asociácia pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci
BOZP a OPP	a ochranu pred požiarmi
SLvD	sociálna legislatíva v doprave
SOPK	Slovenská obchodná a priemyselná komora
SR	Slovenská republika
SZVK	Slovenské združenie výrobcov kameniva
SŽZ	Slovenský živnostenský zväz
ŠIOV	Štátny inštitút odborného vzdelávania
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
ŠVP	štátny vzdelávací program
TUKE	Technická univerzita Košice
ÚNMS SR	Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky
ÚVZ SR	Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky
VEGA	Vedecká grantová agentúra MŠVVŠ SR a SAV
VTZ	vyhradené technické zariadenia tlakové, plynové, zdvíhacie a elektrické
ZCHFP SR	Zväz chemického a farmaceutického priemyslu Slovenskej republiky
ZMOS	Združenie miest a obcí Slovenska
ZVJS	Zbor väzenskej a justičnej stráže